

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 12.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Gróf Andrássy Gyula beszédet mondott a delegációban. Híve a hármasszövetségnek. Helyesli a hadsereg, a tengerészet fejlesztését, a létszámemelést. Megszavazza az azokra való költségeket. Helyesli a tisztí fizetés felcsatolásának elodázását, szóval mindazt, amit a kormány cselekszik és javasol. És? Nos, és mégis ellene szavaz a kormánynak, mert a katonai becsületbírásgóra vonatkozó belügyminiszteri rendelet nem tetszik neki, ami pedig a delegáció tárgyalásainak a körébe egyáltalán nem tartozik. — Hát ez a konkluzió bizony hasonlít ama találós meséhez, hogy „ha egy métermázsza buza 20 korona, 1 hektó bor 40 kor., egy zsömlé 4 fillér stb., akkor mi az ára egy irhanadrágnak? — Bizony irhanadrágos politika ez!

Tünetek.

Azok az ellenmondó, hol kevés, hol csendes, hol artikulálatlan, hol komoly támadások, amelyek az ellenzék részéről érnek minket tarka változatosságban nap-nap után: mind egy nagy, végzetes bomlás apró tünete.

Megkezdették trombitával és sippal a „harcot“; beszédekkel folytatták tovább. Kidobatták magukat a Házból; másnap önként engedelmeskedtek. Esküdöztek, hogy be nem jönnek többé s hol nem jöttek, hol pedig mind bejöttek megint.

Viharos éjszakán.

— Björnstjerne Björnson. —

Éj van: A kunyhó kicsi és meleg. A falon halászszerszámok lógnak. Ócska szekrény áll a szoba egyik szögletében, míg a függőpolcon tálak és csészék sorakoznak egymás mellé, vörösré festve a lobogó tűz lángja által. Az ágya fehér függöny takarja el és a földön öt kis gyermek alszik egy széles, kopott matraczon. Az ágy előtt egy halvány asszony — az anya — térdel és imádkozik. Férje a tengeren van, pedig az éj viharos és toronymagasságu fekete hullámokat korbácsol fel az északi szél.

Jörgen gyermekkorától halász. Naponként nehéz harcot vív a tengerrel, hogy kenyeret szerezzen feleségének és öt gyermekének. Hidegben, esőben, viharban, vagy ködben, minden este tengerre száll csónakján. Soha sem vesz maga mellé társat. Fáradságos munkája és reá leselkedő veszedelmek közben mindig feleségére gondol, aki ez alatt otthon ül és életéért aggódik. És ha tomboló szélvihar üvölt és hangosan rikoltoz a sirály, tarka ijeszítő képek vonulnak el az asszony lelki szemei előtt. Szinte látja, hogy a hullám mint nyeli el a hajósnevet; látja, hogy a szél miként dobál ide-oda egy kis csónakot, melyben csak egy

Csináltak baba-parlamentet és — felhagytak vele. Készültek Pétervárra és — letagadták megint. Tagadták a hárszabályok érvényét s hivatkoztak abban irt jogaikra. Provokálták a román vitát s kijelentették, hogy részt venni nem akarnak. Távol maradnák a Háztól s a delegációban részt vesznek. Hirdetik a függetlenséget s parlamenttét teszik a delegációt. Támadják a hármasszövetséget s egy részük ugyanakkor híve. Söhajtanak a gazdasági függetlenségről s Andrássy a közösség híve. Támadják a román paktumot s Polittal szövetkeznek.

A teljes fejelemelenség, a teljes bomlás, a teljes anarkia jelei ezek. Mutatják, hogy már nincs *elvhűség* nincs *vezetés*, és nincs *fejelem*.

Nincsen *elvhűség*. Hiszen más-más elvet vall mindenük. És más-más elvet vall, mint tavaly előtt. Csak dac náluk ez az elv, nem hit és nem idealizmus.

A Károlyi önnálló vamterületért való lelkesedésétől senki meg nem ijed. Az Andrássy választójogi öszintésében nem hisznek szocialista barátai.

Az Apponyi radikalizmusát megértő bizalommal nézik a klerikális irányzat hívei — senki annak fel nem ül. A Károlyi oroszbarátságát — saját pártjában mosolyogják.

Semmi ellentét éket nem üt közejük. Hiszen mindezek csak elvi elmentések. Abban mind egyetért, hogy abcug Tisza.

Kell-e *kormányzati* programmnél tökéletesebb? Erdemes összeveszni, mikor itt egyetértenek?

De nemcsak *elvhűség* nincs; *fejelem* sincs és *nincsen* *vezetés*.

Nincs, aki *engedelmeskedjek* és *nincsenek*, akik *vezessenek*. *Nincsen* *vezéri* tekintély. *Nincs* *bizalom* egyik *tehetsége* iránt sem. *Nincs* *hit*, amely *valakihez* csatolja a tömegeket.

Andrássy és Apponyi hívei a hármasszövetségnek; de azt megvédeni *nincsen* erejük. *Nincs* *teknitélyük* *elégge* erős arra, hogy *leintsék* *Károlyit*.

A régi *kípróált*, *ismert* *nevű* *politikusok* helyét *Károlyi* foglalja el. A „*radikális*“ *pártban* a *plutokracia* uralkodik. És *megyen-megyen*, el *Amerikáig* *megy* — jó *Károlyi Mihály*. *Gyűjti* a *pártkaszát* s — *pazarolja* a *párt* *nimbuszát*.

Egy pár évi ilyen *vezérség*, s a *függetlenségi* *párt* *többé* már *nem* *tényező*.

A mai *kormány* *hívei* *mindezt* *nyugodtan* *nézik*. *Ezek* az *ellenfelek* *bizony* *nem* *veszedelmesek*. *Csak* az *isten* *mindig* *ilyeneket* *adna!* (s.)

ember: az ő férje ül. Szinte hallja a gyenge alkotmány recsegését és érzi, hogy Jörgen emberfeletti erővel küzd életéért, de ereje lassanként elhagyja és éppen abban a pillanatban gondol a biztos kikötőre, mikor elmerül.

Es az északi szél dühöng, sivit. Alma végre teljesen kifárad a fetegetől és gondolatai ekkor visszazökkenek a kunyhó belsőjébe. Szemei aggodalmasan tapadnak az órára, mely percről-perczie feltartóztalanul siet tovább.

Hirtelen elhatározással kendőt dob vállára és kimegy, hogy megnézze a tengert és azt, hogy jól világítanak-e a jelzőlámpák? Fagyos zápor esik és jég hideg vízcseppeket csapdok árczába a szél. Sötétebb már alig képzelhető, mint ez a téli éjszaka. Egyetlen ablakból sem szűrődik ki világosság.

Közben megáll egy roskadozó házacská előtt. Gerendái közt csak úgy fúyul a szél. Ajtóit reszketnek és szalmafedelét félig lefújta a vihar.

Ah, ma teljesen megfedekeztem a szegény özvegyről! — gondolja Alma magában. A rossz idő zavarta meg őt. Pedig Jörgen még tegnap este is tett róla említést, hogy az asszony beteg, tehát menjen el hozzá.

Kopog a rozszant ajtón. Semmi választ

sem kap. Alma fázik, hiszen a szél dermesztően hideg. És annak a szegény betegnek biztosan enni valója sincs és így kis gyermekjei is éheznek. Ismétellen kopog, majd szól, de most sem kap feleletet. Ugyancsak mélyen alszanak! — gondolja. Erősen megnyomja az ajtót, pedig az magától is könnyen kinyílt volna.

WINTER ÁRUHÁZ, VESZPRÉM.

Nagy választék

női és leány diszitett kalapokban.

Allandó nagy raktár

a legújabb módelu kalapformákban.

Alakítások és gyászkalapok soron kívül azonnal készítettnek.

A legmegbízhatóbb szolid kiszolgálás.

Rendkívül olcsó árak.

Telefon 124.

Winter Áruház, Veszprém.

Saját készítményű férfi fehérnemű osztály.

Kitűnő minőségű fehér ing K 2:50-től feljebb. Nagy raktár sephier, sport és apacs ingekben.

Francia és német szabású fehér és színes lábravalók.

Harisnya és socknikban valamint nyakendőkben versenyen kívül állunk ugyanolyan árakban mint minőségben.

Nagy választék mindennemű urali divatcikkekben

Rendkívüli olcsó árak.

Telefon 124.

Politikai hírek.

— **Méging sehol se voltak.** A delegáció bizottságaiban a beszédes ellenzéki delegátus urak erősen rugkapálóztak a haditengerészeti flottapolitikájá, különösen pedig a dreadnought divízió ellen. A veterán *Chorin* Ferenc pedig jajgatott és szörta a „Schöfer”-t meg az „Arur”-t a haditengerészeti vezetésé ellen, amiért Magyarország egyenes megkötésével, az osztrák kincstári művekben előállított tengerészeti szükségleteinek a munkabéreit nem számítják be a kvótászerző részesedésbe. — Most volt aztán a delegáció plenáris ülése, ahol ezek a kérdések tágabb mederben és alaposabban megvitatathatók lettek volna. És mit tesz Isten? A t. ellenzék? Egyszerűen nem jelen meg egy árva tagja sem a teljes ülésen. Hát hiszen értjük, hogy miért. Az igazság ugyanis az, hogy gróf *Tisza* István első miniszterelnöksége alatt *Pitzlich* közös hadügyminiszterrel a magyar érdekeknek megfelelőleg, világosan és kétségtelenül megállapodott. Az utána következett koalíciós kormány tabula rasát csinált ebből a megállapodásból, mint sok egyéb másból, mindenben rosszabbat csinálván. — A t. ellenzéki urak most persze azért nem jöttek el, mert kiderült volna, hogy a köpködésük voltaképpen a véreik arcát éri. Hogy pedig azt leny... pardon leomossák onnét, arra meg a közös 48-as firma mellett se akaródzott nekik vállalkozni.

— **Véres csirafakadás.** Az albán nemzet önállóságának csirája véreben fakadt ki.

Belép. Olajnécs világítja be a nyomoruságos helyiséget, melybe becsepeg az eső a hiányos tetőzet következtében.

Az özvegy holtan fekszik az ágyon. Hideg karjai mozdulatlanul fekszenek a szalmáról. Szája nyitva maradt az utolsó kiáltás alatt, mely az örökletbe kísérte őt.

Az ágy mellett bölcös áll, melyben egy kis leány és egy kis fiu alszik. Mindkettő mosolyognak. Anyjuk, mikor közelni érezte a halált, saját takaróját dobta rájuk. Ez volt az utolsó, a mit értük tehetett.

És mit tett ekkor a halász felesége? Magával vitt valamit a viskóból. Úgy szalad, mintha üldöznék. Talán lopott? De hát találhatott-e valami ellopni valót a konyhában? És nagykendője alatt mégis rejteget valamit és szalad, szalad. Szíve vadul dobog. Vissza sem néz és nyitva hagyja a konyha ajtaját, melyet a szél ki se csapkod. Végre hazudt. Pöngtön az ágyhoz rohant és leteszi azt, a mit magával hozott: a meghalt asszony két kis gyermekét.

A kicsikék felébrednek és elkezdenek sírni. De Alma enni ad nekik és jómelegben betakarja őket. Azután tüzet éleszt, hogy megszáritsa saját, nedves ruháit.

Az asszony sápadt és olyan, mintha legnagyobb lelkifurdalás kinozná. Végre lehajlítja fejét és zokogni kezd.

Alig hangzott el az üdvkiáltás az önálló államalakult Albánia fejedelmének trónralépésekor, máris a véres forradalom ütötte fel fejét, egy gonosz intrikusnak, *Essád* pájának árulása és intrikája folytán, akit pedig a fejedelem a legnagyobb bizalmával tüntetett ki, midőn hadügyminiszternek nevezte ki. Ez az ember lázadást szított az ura és fejedelme ellen és reá uszította a vad csordákat a szabadságért lihegő nemzet fiainak otthonára, hogy a legális fejedelem megbuktatásával az ő ostoba nagyzási hóbortjában született önző terveit megvalósíthassa. — Elfojták és a monarkia „Szigetvár” nevű hajójára internálták, amidőn is mindjárt helyreállt a nyugalom. *Essád*ot száműzték, illetve becstelenszavára kötelezte magát írásban, hogy *Vilmos* fejedelem engedelmé nélkül többé nem megy Albániába. — Hát ez ugyan nem nagy garancia. De hát itt a hármus zövettség. Épp ezért gróf *Berchtold* külügyminiszter nyilatkozata szerint is semmi ok sincs arra, hogy kedvezőellen következtetéseket vonjunk a jövőre egy olyan incidensből, amelyek ilyen új államalakulattól elválaszthatlanok. Különbösen él magyar, áll Buda még! Az Osztrák-Magyar monarchiába. És „Fest steht, ja treu und Fest die Wacht am Rhein.”

— **Ujabb merénylet a horvát bán ellen.** Báró *Skerletz* Iván horvát bán ellen mult szerdán este, midőn a *Lipót Szalvator* királyi herceg tiszteletére rendezett diszeldadásról távozni készült a színházból, egy német származású 19 éves *Schiffer* Jakab nevű diák revolvermerényletet akart elkövetni. Dr. *Bedekovic* rendőrfőkapitány azonban megragadta, mielőtt a revolvért elővehette volna a zsebéből. Az illető tagadja a bűnözési szándékot. A megindított szigorú vizsgálat fogja kideríteni a való tényállást.

Közigazgatás.

Központ.

(**Közigazgatási bejárás.**) E hó 22-én tartotta meg Mezőkomárom községben *Vég-hely* Kálmán m. főjegyző a Sió szabályozása, illetve hajózhatóvá tétele miatt építendő új vashéton hid helyszíni szemlét, melyre mint érdekelték megidézettek a veszprémi államépítészeti hivatal, a székesfehérvári kir. kulturmérnöki hivatal, az esztergomi székeskő-káptalan, Mezőkomárom, Lajoskomárom, Városhidvég, Faluhidvég, Szabadhegy, Nagyberény, Som községek előjáróságai. A terv ellen kifogás nem tétetett. A hivatalos aktus

— Ah, nem volt elég gondja szegény férjemnek eddig is? Mit tettem? Hiszen más is magához vehette volna ezt a szegény két gyermeket, olyan valaki, a kinek eltar-tásuk nem lett volna annyira nehéz, mint nekünk. Férjem talán meg sem fog érteni! ... Már meg is érkeztél! ... Ah, még nem ... De mindjárt itt lehet, hiszen már virrad! ... Mit mondjak neki? ... Hihetetlen, hogy félek hazajövetelétől!

— És a szegény asszony tovább töpreng, De aggodalmára nem talál megoldást. Kint sivit a szél, az eső zuhog és a sirályok rikácsolva köszöntik az ébredő napot. Alma végre teljesen kifrad gyötörő gondolatától.

Az ajtó ekkor kinyílik. A magas, erős szöke halász ott áll a küszöbön. Csupa víz és kezében tartja hálót.

— Megérkezett a tengerjáró — kiáltja vigan.

— Ah, csak hogy itt vagy! — válaszolt az asszony, mialatt lassan felkel és elfogultan férje elé áll.

Jörgen ledobja magáról az átázott kabátot, s azután feltársa az ablakfáblát. Alma bátorságot merít jószág tekintetű szeméből.

— Milyen rettenetes idő ez, Jörgen!

— Erről én inkább beszélhetnék!

— És hal?

— Szomorú, de az nincs!

— Igazán nagyon szomorú!

után *Bognár* Károly vendégszerető házában voltak szívesen látott vendégek a megjelent urak.

Városok.

Veszprém.

(**Egészségügyi bizottság.**) A bizottság pénteken délelőn ülést tartott dr. *Ovári* Ferenc elnöke alatt. Dr. *Rosenberg* Jenő v. főorvos jelentette, hogy a vörheny járvány szűnőben van, de a difteritisz járvány-szerűleg felépett. A bizottság elhatározta, hogy a vörhenyes betegeket átszállítja a v. kórházba s a difteritisz betegeket pedig helyükre a járványkórházba helyezi. Elhatározta a bizottság, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja a járványkórház meglébbi felépítését, mert arra elkerülhetetlen szükség van.

(**Megszűnt az ebzárlat.**) Miután a városi m. kir. állatorvostól beérkezett jelentés szerint a város területére elrendelt ebzárlat kedvezően folyt le, ennél fogva a város területét az elrendelt 40 napos ebzárlat alól ezennel feloldom. Miről a város közönségét értesitem. Veszprém, 1914 május 18. Dr. *Török* s. k. rkapitány.

(**Közszemle.**) Közhírré teszem, hogy a három évi időszakra kiszített III. oszt. ker. adóról a pénzügyigazgatóság kiszámítási javaslata Veszprém város adóhivatalában 1914 évi május hó 25-től kezdődő 8 napi közszemlére lesz kitéve, amikor az érdekeltek úgy a saját, valamint másokat illető javaslat ellen esetleges észrevételeiket ugyanitt írásban beadhatják. — Veszprém, 1914 május hó 22-én. Dr. *Horváth* s. k. polgármester h.

(**Tífusz**) *Krumpler* Julianna a Kód-utca 11. sz. alatt tífuszban megbetegedett. A jelentés megtétele után dr. *Török* rendőrkapitány és dr. *Rosenberg* v. főorvos azonnal a helyszínre mentek s kulatták a baj eredetét. Kitént, hogy az ott lakók az Ördög-árokba hordják a vizet, amelybe a trágyaél s mindenféle szennyvíz folyik. Védekezésül azt hozták fel, hogy a Völgyi-kut igen mélyen fekszik s esős időben megközelíthetetlen. A rendőrkapitány szigorúan eltiltotta őket az Ördög-árokba való ivástól s oda rendőrt is állított. Együttal pedig intézkedett, hogy a völgyi kutat a Kód-utca 2. sz. alá helyezték. — Dicséret és elismerés illeti a rendőrkapitányt és főorvost ezen igazán kiváló és jeles ügybuzgalmukért, hogy a baj keletkezésének okát ily gyorsan ki tudták kutatni s továbbterjedésének elejét venni.

— Szomorubb már nem is lehet és csak az a vigasztaló, hogy ott nem pusztultam magam is! ... Nos es te mit csináltál?

— Én? ... Istenem, hát semmit! ... Ide-oda jártam és téged vártalak. Jörgen! ... Az ilyen idő iszonyu félelemmel tölti el az embert.

— Igen, igen, csakugyan veszedelmes vihar dühöng.

— Igaz, az özvegy meghalt! ...

— És két kis gyermeke?

— A gyermekek? ... Nos ... igen

... azok ott fekdtek a bölcösben és aludtak ... Az egyik csak hogy éppen járn tud, míg a másik, a kis Márta, még nem is beszél! ... Istenem, iszonyu szegénység volt annál a háznál!

A halász arca elborul. Vajjon miért vette el a sors ezektől az éhes szájaktól az anyát? Megáll, feleségére néz, a ki félelmében reszketni kezd, majd így szól:

— A Mindenható majd csak megsegít! ... Asszony, menj és hozd magaddal a gyermekeket! És ha az Úr meglátja fentről, hogy itt lent nálunk miként megy a dolog, biztosan segíteni fog rajtunk s talán több szerencsém is lesz a halakkal! ...

Nos, mégsem indulsz?

— Igen már megyek, de a gyermekek

már ... itt is vannak! ...

S ezzel a függőnyt elhuzta az ágy elől.

Hirek.

— **Névnapi üdvözlések.** A múlt héten Jurasek János törvényszéki elnöki üdvözléki jóbarátai és tisztelői, a törvényszéki hivatalnokok, az ügyvédi kar és a művelt társadalom minden rétegéből nevenapja alkalmából. — Tegnap pedig Kauzli Dezső kanonokot és dr. Illés Dezső takarékpénztári ügyészt kereste fel ugyanez alkalomból tisztelőinek és barátainak nagy száma, hogy kifejezést adjanak jókívánataiknak.

— **Kossuth Ferenc haldoklik.** Tegnap, szombaton este vett táviratunk szerint a nagybeteg párhvezér még mindig életben van. Állapota változatlanul válságos, de a *katasztrófa minden órában várható.*

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon hölgyeknek, akik a Gyermekvédő liga gyűjtésénél Veszprémben e hó 17-én közreműködni szivesek voltak és mindazon adakozóknak, akik adományaikkal a gyermekvédelem nemes ügyét támogatni szivesek voltak, hálásan mond köszönetet az országos gyermekvédő liga veszprémi csoportja nevében *Koller Sándorné* elnöknő.

— **Kis okok, súlyos következmények.** Ez a közmondás válik be leggyakrabban a csecsemő táplálásnál, mert a legcsekélyebb mulasztás a gyermek táplálása körül annak életét veszélyezteti. A gondos anya tehát kedvesen csakis egy tégelyvált, megbízható készítményt adjon, mint például *Nestlé*-féle gyermeklisztet, mely a gyermekek kedvet táplálását képezi, azt nagyon jól emésztik. Tanulságos könyvecskét a gyermek ápolásáról, valamint próbadohozokat díjtalanul küld a *Henri Nestlé* cég, Wien, I., Biberstrasse 203 P.

— **Tüntetés.** F. hó 20-án délelőtt vagy kétszáz munkásból álló menet vonult a pápai városháza elé és imig fent a kapitányi hivatalban ügyésztük, dr. Lukács Vilmos előadta kérésüket addig ok lenn az utcán, hól az általuk istenített Sönher József éltették, az általuk nem kegyelt személyek ábcugolták. Kérésük az volt, hogy a fent említett Sönher József kit a kapitányság Páparól kitűntet és ma lett volna előmozdítandó, továbbra is Páparon maradjon. Kérésükre Székely Ignác kapitány hivatalon kívül helyezte a kitűntést.

— **Tűzrendészeti vizsga.** F. hó 21-én d. u. 3 órakor tartotta meg Mezőkomáromban Blázy Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő a szokásos tavaszi tűzrendészeti vizsgát. A vizsgálaton a tűzoltók néhány igazoltan távolmaradt kivételével minden megjelentek. A vizsgálaton megjelentek Schlak-

her Károly plébános, Perényi Gyula jegyző és Szedlák Pál bíró. A legénység a fecskendő kezelésben a legnagyobb jártasságot, a rendgyakorlatoknál pedig a kifogástalan magatartást, pontosságot és fegyelmet árult el. Blázy felügyelő a legösszintébb megelégedtségének adott kifejezést és Zsednai István főparancsnokot dicséretben részesítette.

— **Régiszelelet.** Laczkó Dezső muzeumi igazgató és Rhé Gyula állomásfőnök a veszprémi Hordóssy-féle pincét megvizsgálták a megállapították, hogy az egy ősbárlang. A tulajdonos beleegyezése folytán ott ásásokat fognak végezni.

— **Jégverés.** Balatonfüredi tudósítónk írja: Nagy zápor és jégverés látogatta meg nemcsak határunkat, hanem környékünket is f. hó 19-én déltájban. Balatonfüreden inkább a nagy záporosó tett nagy kárt, úgy hogy a tökéket földestül együtt elhordta. Aszófő, Örvényes, Pécsel és Balatonkisszőlőst is elverte a jég nagy részben. Az aszófői villamostelepbe is befűtött a villám s a kisebbik dinamógépet s kazánt is szétrombolta s azóta egyiptomi sötétségben vagyunk. Emberéletben kár nem esett.

— **Meghalt Lángó Náci.** A pápai jeles cigányprimás, a közönség kedvence, Lángó Náci meghalt, f. hó 21-én hosszas szenvedés után elhunyt. A temetése cigányos pompávt 23-án volt. Tiszta szívből siratták nem csak a barátai, de mind azok, akiknek művészetével egy feledhetetlen estét vagy órát szerzett.

— **Bicskázás.** Stenger Mihály és Nagy Károly kisszöllősi lakosok f. hó 17-én Wellner kocsmájában mulatoztak. Közben össze szólalkoztak, majd bírokra keltek. Dulakodva kijutottak az utcára, ahol Nagy előrántotta a bicskáját és Stengert megszurta. Stenger sebe súlyos, de nem életveszélyes. A csendőrség följelentette a bicskázó legényt.

— **Nem várt veudég.** F. hó 22-én délután 1—2 óra között Zámolyi Dénes pápai vendéglős Bőröz Mariska nevű 22 éves cselédje hascsikarást érzett. Kiment az udvarban elhelyezett árnyékszékre, ahol erőlködés közben bele a klotztlbe egy egészséges fiugyermeket szült. A leány rettenetesen megijedt és nem mert kimenni a klotztlből, csak az udvaron arra menő Zámolyi Dénesné lett figyelmes a gyereksírásra. A leány nem merte kinyitni a klotztlajtót és egy félóra alatt tudta csak őt az asszonya kapacitálni, hogy az apó kinyitva emondja a történeteket. A vendéglősné segítségért telefonált. A megérkező doktorok mindjárt ápolás alá vették, majd később a női kórházba szállították. A kis gyermeket a városi pecér huzta ki a klotztlből. A gyermek él és baja nincs. Az eddig kiderített tényállásból az tűnik ki, hogy az anyát bűnös szándék nem terbeli.

— **Erőszakos szerelmes.** Major Benő legény e hó 17-én éjjel Szentgáron bezörgelt dr. Klein Adolf orvos lakásának ablakán, mert annak cselédjével, Sedthoffer Annával akart beszélni. Mivel a zörgetésre senki sem jelentkezett, becsöngtetett a lakásba. Mivel erre sem kapott feleletet, befordta a konyhaajtó ablakát, a lört résen benyúlt, a konyhába ment, s miután a leány ott lévő völégényét, Dresser Istvánt kikergette a konyhából, lefeküdt az ágyra és elaludt. A leány távozásra szólította föl az erőszakos udvarlót, de az mélyen aludt egész hajralig. A csendőrség az ügyészségnél följelentette a legényt.

— **Szökött tanonc.** F. hó 18-án megszökött Eöri Lajos pápai lakatos mestertől a tanonca. Keresik.

— **Eladó ház.** Veszprémben, a Toborzó-utca 11. sz. alatt a piachoz és közintézetekhez közel egy emeletes sarokház eladó. Van benne 4 különálló lakás megfelelő mellékhelyiségek-

kel. Viz- és villanyvezeték a házban. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Egy régi hegedű szabad kézből olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bárki 3 koronáért 100 darab szép képeslapot vehet **Pongrácz Andornái**, Veszprém, Ovári-utca. Óriási választék. Állandóan raktáron tartja a legizlésebb újdonságokat lapokból és levélpapírokból. Minden versenyen aluli árak.

WINTER ÁRUHAZ, VESZPRÉM.
Állandó nagy játékvásár, gyermekkertészeti cikkek.
 Mindennemű **uri-, női- és gyermek sport-cikkek** legkényelmesebb beszerzési helye.
Külön osztály fürdő idény cikkekbeni.
RENDKIVÜLI OLCSÓ ÁRAK.
 Telefon 124.

Tudomány. Művészet. Irodalom.
Veszprémi Nemzeti Színház.
 Játsszik a debreceni színtársulat.
 Igazgató: Mezey Béla.

Szerda, május 20.
Mandarin. (Mr. Wu.) Angol-kínai já-jék 3 felvonásban. A mandarin leányát elszerezeti az angol hajótulajdonos fia, akit a mandarin elfogat. S azt a kegyetlen boszút eszeli ki, hogy csak úgy adja vissza élve a szülőknek gyermeküket, ha annak még elég fiatal édesanyja elmegy hozzá egy esziére. É kényszer helyzetet — részben erőszakkal — elő is teremti s az anya leendő sorsát közli a megköltözött fiuval, aki rettenetesen szenved e miatt. A kelepcebé csalt szegény anya csak akkor ébred tudatára az aijas cselnek, amikor bezárt szobában találja magát a mandarinnal, aki téval kinálja és szerelmi ajánlatot tesz neki. A kétségbeesett asszony fellázadva tiltakozik az aljasság ellen s amikor a gonosz kínai magára hagyja, hogy gondolkozási időt engedjen neki, keserves zokogásban tör ki s szomszédba bezárt fia nevét kiabálja. Kegyelemből aztán valaki mérget dob be neki a magasan lévő ablakon, hogy véget vehessen életének, ámde a nő agyán egyszerre átvillámlik a menekülés gondolata s maga helyett a mandarin teáját mérgezi meg. Az eredmény be is következik s amikor a megmérgezett ember utolsó erejének megfeszítésével karddal rohan az asszonyra, elbukik s véletlenül megüti a jelző korongot, amire a fiu föl szabadul s anyját ájuitan találja a földön. A valószínűség rovására igen erősen angol szempontból megírt darab előadását nagy élvezettel nézte végig a szép számu nézőközönség. A ravasz, alatos és kegyetlen kínait *Fehér* remekül alakította. Nagy művészettel játszott, *Halassy* Mariska, az anya is. A női erénynek és anyai szeretetnek harcát a kelepcebén megrázóan jelenítette meg. Rajtuk kívül tulajdonképp nem is volt főszereplő. A mellékszereplők többé-kevésbé jól illeszkedtek a darabba.

Csütörtök, május 21.
 D. u. ünnepi előadással Szigethy Józsefnek *Viola az alföldi heramia* c. ifju-

sági színműve került előadásra a szereplők jó játéka mellett. — Este **Buksí** operett, amelynek tárgya egy szerelmi gyermeknek öltözött legényke körül forog. **Nagy Aranka**, **Batizfalvy Elza**, **Bányay Irén**, **H. Serfőző Etel**, **Oldh**, **Rónai** és **Kassay** mulattatták a főbb szerepekben a közönséget énekkel, táncukkal, mókáikkal. Közönség a földszinten elég volt és elég hálás volt. A fülbemászó kedves zene is ösztönözte erre. — Hanem nem hallgathatjuk el azokat a hosszú felvadászások, amelyeket a rendezőség csinál. Néha csaknem tovább tart a szünet, mint egy-egy felvonás és a közönség türelmetlenné, idegessé lesz, s mivel siet haza, a jobb szereplők ismételt kitapsolásával is takarékoskodik.

Péntek, máj. 22.

Szibill. Jakobi-féle operett szép zenével, az orosz udvari élet köréből merített témával. A „**Buksí**”-nak fentebb említett főbb szereplői töltötték be jobbára e darabban is az első szerepeket, akikhez még **V. Márkus Angela**, **Sz. Nagy Imre** és **Szalay Gyula** csatlakoztak sikert biztosító jó játékkal.

A jövőheti műsor a következő: Ma vasárnap d. u. „**Tündérlaki leányok**”, este „**A tüköletes asszony**”. Hétfőn „**Az ezredes**”. Kedden „**Támplásszék 10. sz.**” Szerdán „**Halló**”. Csütörtökön „**Troubadour**”. Pénteken „**A titok**”. Szombaton pedig „**Cigány szerelem**” kerül színpadra. Péntekig két ünnep 4 előadás lesz, mely alkalommal több újdonság kerül bemutatásra.

* „**Balatonkenese és vidéke**” c. szezonosság ismét megjelent Balatonkenesén **Czakó Gyula** ref. lelkes szerkesztésében. A lap minden vasárnap megjelenik.

* **Vasárnapi Ujság** A lap május 24-iki száma sok érdekes aktualitás között pompás eredeti képeket közöl a mexikói háborúról, Albániából, Budapest középkerületi házairól, az auldin nagyrét vízi életéről. Különösen érdekesek **Pásztor Árpád** főlövetelei a kubai dohány-termesztésről, nemkülönben **Munkácsy** eddig ismeretlen illuzori festményei. Szépirodalmi olvasmányok: **Kaffka Margit** regénye. **Bárony István** vadásztárczája. **Szini Gyula** novellája. **Szép Ernő** és **Ambrus Balázs** versei, **Lagerlöf** Zelma regénye. Egyéb közlemények: képek a szemczábnai szoborleplezésről, a pozsonyi diakoniszta-otthonról s a rendes heti rovatok: Irodalom, művészet, sakkjáték, stb. — A „**Vasárnapi Ujság**” előzetesi ára negyedévre **öt korona**, a „**Világkronika**”-val együtt **hat korona**. Megrendelhető a „**Vasárnapi Ujság**” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „**Képes Néplap**”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre két korona 40 fillér.

Pünkösdre
áldozó és bérma ruhák
nagy vásasztékban és jutányosan kaphatók az
Angol Ruha Áruház
kész férfi, fiu és leánya ruha-
áruházában
Veszprém,
Rákóczi-tér 1.

Közgazdaság.

az **Balatonpart téli szezonja**. A téli időszak alatt tudvalegőleg háziipari tanfolyamokon foglalkoztatja a Balatoni Szövetség a balatonmenti községek lakosságát. A Tihanyban, Balatonszöllősen, Balatonkenesén és Somogykilitiben tartott kósárfonó tanfolyamok nagyon sikeresek voltak az idén, amennyiben sok tanítvány vett részt azokon és nagy mennyiségű munka készült el.

∞ **Helyes mozgalom.** Az ország nyugdíjas tisztviselői és családjaik mozgalmát indították, hogy a Balatonparton penziókát létesítsenek. Ez a vállalkozás kétfős célt szolgál. Egyfelől kellemes és egészséges üdülőhelye lenne az illetőknek, másfelől a befektetett tőke jól jövedelmezne.

∞ **A balatoni hajózás.** A hajózás örvendetes fejlődést mutat. Az eddig volt elsősorú kikötőkhöz most ismét két újabb épült. Több kikötőnek a terveit pedig most készíti a keres. miniszterium vízügyi osztálya. A tervek szerint minden balatonparti község kap rendes állami kikötőt.

Winter Áruház, Veszprém.

Nagy gonddal kezelt női fehérnemű osztály.

Rumburgi, Hollandi és kreasz vásznakból készült női ingek, korsetták és alsók. **Teljes menyasszonyi kelengyék a legfényesebb kivételben.**

Csecsemő- és gyermekkelengyék, ruhácskák, paplan- és kocsitakarók nagy választékban.

Állandó nagy raktár valódi svájci himzésekből, valamint óriási választék csipke és szallagokból.

RENDKIVÜLI OLCÓSÓ ÁRAK.

Telefon 124.

A gondolt és beszélt nyelv.

Bevezetés.

A nyelvtudomány haladását a múlt század utolsó évtizedeiben a nyelvnek újabb szempontokból történő elemzése nagyban elősegítette. Senki sem tagadhatja, hogy a pszichológiai hatások melyből megfigyelése mellett a physiologiai mozzanatok kutatása is az új grammaticusok kedvelt, egyúttal termékenykedő igéző munkája.

A nyelvtudomány átalakulásának egyik főtenyezője az új irányzat, mely azzal a ténykedésével, hogy a nyelvélet jelenségeit a képzetársulás, v. az ü. n. associációs elmélettel igazolja, a nyelvtudományt legszorosabb kapcsolatba hozza a lélektanral. Általános elfogadott elv, hogy a nyelv az analogia működésének, az associatiónak, a képzetársulás általános törvényének köszöni létét.

A nyelvtudomány lélektanát a még mindig változó nézetekkel **Hermann Paul** nyelvészcsel írja meg alapvető munkájában (Principien der Sprachgeschichte, Halle 1882). Hermann Paulnak a lélektani tényezők mellett a történelmet is tekintetbe kellett vennie, amennyiben a nyelvet, mint változó szervezet történeti fejlődésében vizsgálja. Paul felfogásának, — bár **Fr. Misteli** (Zeitschr. 13 k.) bírálatában az ellenkező álláspont helyességét bizonyítja, — általában véve napjainkban is sok elismert tekintélyű nyelvtudós a követője.*

Tárgyunk: lélektani és beszédészervi szempontok figyelembe vétele a nyelvélet vizsgálatánál, melynél két kérdésre kell megfelelnünk: melyek a beszéd lelki és melyek a testi feltételei. Mi az ü. n. *gondolt* és mi az ü. n. *beszélt* nyelv?

I. A beszéd lelki feltételei.

A „*gondolt*” nyelv.

Dr. R. Meringer gráci egyetemi tanár, a kiváló nyelvtudós, az indogermán nyelvtudományról**) irt összefoglaló kis könyvében az egyik fejezet homlokára **Ballet** nyomán: „*Das Denken, die innere Sprache*”***)

*) **L. Simonyi** Zs. **Misteli** F. akad. emlékeztetés 1911. 7. sz.

) **Die Indogermanische Sprachwissenschaft, Sammlung Göschen, Leipzig, 1897, ismert. **Szilasi M.**: Nyt. K. 1897. 467-469 II. és **Petz G.** EPHK., 1897, 850-861 II.

***) *langage interieur.*

jeligés meghatározást írja s fejegetti, miként tanulja meg az ember a beszédet s miként gyakorolja. A tulajdonképeni beszédét *külső nyelv* c. alatt elemzi. A *belső nyelv* c. fejezetben pedig élénk és folyékony előadásban szemlélteti azt a lelki folyamatot, mely a beszédet megelőzi, mely alakjában lelkünkben, helyesebben szólva agyvelőnkben történik.

Midőn **Meringer** nyomán e *belső nyelv*-béli tevékenységről akarok szólni, nem lesz érdektelen, ha már e helyt is jelzem, hogy forráson „*külső és belső nyelv*”-féle kifejezését hozzá méltó ismertetője: **Szilasi** szerint talán a helyesebbnek tartott „*beszélt és gondolt nyelv*” kifejezésével helyettesítem.

Aristotelesnek (Poet. 20.) ama nézete, hogy a szó *belső* nézetünknek *külső* jele, átment a köztudatba. Szálló ige lett: beszélni annyi, mint hangosan gondolkodni. **Humboldt Vilmos** e két tevékenységet keletkezésre és lényegre nézve egynek mondja: „*Die intellektuelle Fähigkeiten... und die Sprache sind Eins und unzertrennlich von einander*” (Verschiedenheit d. menschl. Sprachbaues. 9. §. Berlin 1836.) Megtévésztette ez a nézet **Müller Miksd**, ki a nyelvet azonosítja a gondolattal: „*Die mystische Einheit von Denken und Sprechen*”. **Müller**, metaphisikai nézetét megcáfolta **Misteli** (Sprachphilosophisches. Bei Anlass des Buches: Das Denken im Lichte der Sprache, von F. Max Müller, Zeitschr. 20. k. 1890.)

Humboldt teoriájának hibáit tanítványa: **Steinthal** javítja ki azzal, hogy a logikai magyarázat elhagyásával a nyelvet a lélektan körébe vonja. Szerinte a beszéd nem gondolkodás, hanem eszköze, szerve annak, mint pl. a szem a látásnak. A lélek a szem által lát, s a nyelv által gondolkodik.**) Grammatik, Logik und Psychologie c. művében élesen elkülöníti a nyelvtudományt és logika mesgyeit, a logikai alap rovására a nyelvtudományt lélektani alapelveit ismerteti. A nyelvet a logikától függetlennek, teljesen önállóknak tekintti. (Enleit ist in die Sprachw. 62 l.). **Steinthal** munkái szétszórva jelentek meg a Zeitschr. für Völkerpsychologie u. Sprachw. 20 évf. ban, összesgyűjtve, pedig a Kleinere Schrift I. kötetében. **Steinthal** felfogását osztja **Wundt** (Völkerpsychologie I. B. Die Sprache I. Th. 244 l.): a nyelv a lélek tartalmának kifejező eszköze. Valóságos lélektani folyamatot élünk át a beszélni-tanulás idejében.

Ebben az értelemben szólok én is a nyelvről, midőn **Meringer** említett tanulságos kis könyvének tárgyi beosztását követem, ki **Humboldt** és **Steinthal** után két nyelvet különböztet meg. Az egyik a *beszélt nyelv*: die äusserer Sprache, a társadalmi érintkezés eszköze: a beszéd. A másik lelkünkben él, vagy ott székél agyunk tevékenyében, melyek a nyelv *belső* alakjainak képei**) **Ha Meringer** (i. m., a beszédet *külső* (v. *beszélt*) nyelvnek (die äusserer Sprache) nevezi, akkor következetesen szólhat a gondolatról, mint *belső* (v. *gondolt*) nyelvről (die innere Sprache) a szerint, amint a hallgató, illetőleg a beszélő szempontjára van tekintettel. Ez a **Steinthal** alkotta: „*Innere Sprachform*” eszméje, mely **Humboldt** szerint: det intellektuelle Theil der Sprache,***) **Steinthal** szép hasonlattal világítja meg az, „*innere Sprachform*” eszméjét az ismert szövszék példájával. Lélektani fejtégetése szerint e tárgy eszköz az äusserer Sprachform, mely gondolataink közlésére szolgál. A feldolgozott anyag, az „*innere Sprachform*” a gondolati tartalom. A szövszék munkájával helyettesítjük magát a beszédet.****)

*) **Der Ursprung der Sprache** Berlin 1887 és **Misteli** Steinthals Charakteristik des haupts. Typen des Sprachbaues, Basel 1883, 37 §.)

) **Rubinyi: Ált. nyelvtud. zsebkönyve 82 l.

***) **Verach**. II. §. 104 l. Pott-féle kiadás.

****) **Rubinyi**: Ált. nyelvt. zsebk. 83 l. **Steinthal** Einleitung in die Psychologie u. Sprachw. 1881. 60. l.

A nyelvben nem boncolunk csupán tettet, bepillantunk a nyelv belsejébe, lelkebe is. Midőn ezt tesszük, *Wundt* elméletére támaszkodunk, mely szerint a nyelvbéli hang kifejező mozgás, mely kezdetleges kifejezése a gondolatnak, a kifejező mozgás pedig életnyilvánulás, azaz lelki tartalmunk megtestesülése. *)

*) Völkpsychologie I. köt. I. rész. Die Sprache 31 l. (Folyt. köv.)

Pósa Endre
könyvkereskedése
Cégtulajdonos **Kálmán István.**

A pünkösdi ünnepekre ajándéku
és a vidéken történő
bérmálási alkalmakra emléktárgyul
szébbnél-szebb és tartós kötési,
hatósági jóváhagyással ellátott
imakönyvek
jutányos áron beszerezhetők
a Pósa-féle könyvkereskedésben
Veszprém, Rákóczy-tér 3. Telefon 93

szólásai után az indítványokat elfogadja. Az önálló szervezettel bíró „*Veszprémi Ismeretterjesztő Egyesület*” elnöke dr. Óvári Ferenc, igazgatója Fodor Lajos. Az osztály 25 al-
elnököt, 20 választmányi tagot az iparosok, 20-at a kereskedők, 12-öt a iparosifjak, és 12-öt a kereskedőifjak közül; továbbá jegyzőt, pénztárnokot és két ellenőrt választott.

Winter Áruház, Veszprém.
Nagy raktár
a legújabb fazonú és minőségű fűzők, melltartók és fűzővédőkből. Nagy le-
rakat női és gyermek harisnyákból. Utol-
érhetetlen minőségű bőr-, svéd- és
cérna keztyűk. Legújabb divatu, min-
den minőségben és színben nap- és
esernyők K 270-től fejjebb. Nagy le-
rakat selyem, eredeti matyók himzésű
és bőr ridikülökből. **Legújab: b szabásu
blousok minden kivitel- és minőség-
ben.** Női divatcikkek legmegbízhatóbb
beszerzési forrása.
RENKIVÜLI OLCSÓ ÁRAK.
Telefon 124.

Testedzés.

x **Football mérkőzések. 11. ezred és a 4. tarackosok csapata.** A győztes csapat minden tekintetben kiváló játékot produkált s mindkét félidőben teljesen ura volt a mérkőzésnek. Különösen kitűnő volt a két há-
véd elsőrangú játéká. A vesztes csapat csak a játék végén jött lendületbe, melynek eredménye lett az egyetlen goal. **Bíró Kungl József** a V. T. C. tagja volt, aki jól és ére-
lyesen vezette a mérkőzést. Az eredmény 4:1. — *Veszprémi T. C. — 7. honvédtüzérezred csapata.* A V. T. C. tartalékkal spē-
kelt csapata elsőrangú játékot mutatott. Gyors passzjáték, a goal helyzetek okos ki-
használása és jó védelem jellemezte játékát. Az ellenfél — bár kiváló játékot mutatott — nem tudott keresztül törni a V. T. C. védelmén. — A kezdés után néhány percere Győröcskei átadásából Szalóky éles goalt lő; majd a félidő vége felé, Tóth egy ka-
varodásból védhetetlen goalt lő. A második félidő első goalját ugyancsak Szalóky plasz-
szirozta az ellenfél kapujába. Legérdekesebb volt a 4 goal Kungl hávéd átörve az el-
lenfél csatársorát, a kifutó kapus mellett goalba küldte a labdát. Méggyyszer lendületre jött a honvédtüzérek csapata, de Karácsonyi tul érelyes védekezése által okozott szabálytalanságrt megítélt tizenegyeset Singhoffer kitűnően védte. A csapat legjobb embeiei Kungl, Bávira, Szalóky és Singhoffer (Ka-
rácsnyi) voltak. Az eredmény 4:2 volt. — *A V. T. C. és a hajmáskéri tüzérség válogatott csapata.* Csütörtökön a Hajmáskéren ál-
lomásozó honvéd és közös tüzérek válogatott csapata mérkőzött a V. T. C. csapatá-
val. Ez az osztrák magyar katonai válogatott V. T. C. mérkőzés várakozáson felüli sikert hozott a V. T. C.-nek. A V. T. C. kiváló játékának és tudásának bizonyítéka nem a goal arány, hanem az, hogy a válo-
gatott tüzér csapatban a bécsi és a budapesti legjobb football klubok tagjai játsza-
nak. Az első 20 percben meddő volt a játé-
k, s csak ezután sikerült a V. T. C.-nek az első goalt beadni, amit a hajmáskéri ka-
pus nem tudott kivédeni. Ez maradt az első félidő eredménye. A második félidőben gyorsan berepült a második goal is. Ekkor a hajmáskériek erőszakosan kezdtek játszani, s ennek eredménye egy goal volt. Ezzel el is volt döntve a mérkőzés. Ujvári jobb fo-
tobalista mint bíró, ingadozása egy goal veszteséget okozott a V. T. C.-nek. A bíró Renner azért a második félidő végén kiál-
litotta szabálytalan játéká miatt. A szél a tüzéreknek kedvezett, a közönség nagyon

gyér számban volt a mérkőzésen. Vasárnap a 4. nehéz tarackosok csapata és a V. T. C. között lesz reváncs mérkőzés. Az eredmény 3:1. a V. T. C. javára.

Szerkesztői üzenetek.

Büfiredi tudósító. A híreket nyugtázzuk. Közülök az egyik már megjelent lapunkban. Az üdvözlötet szívélyesen viszo-
nozzuk.

Mezőkomáromi tudósító. A híreket nyugtázzuk. Sz. ú.

Pápal tudósító. A híreket nyugtázzuk. Egyebekről levélben. De még nem volt ér-
kezésünk reá. Sz. ú.

Árlejtési hirdetemny.

A berhidai református egyház tanítói lakásának átalakítására árlejtést hirdetünk. **Ajánlatok beadási határideje 1914. május 29.**
Tudakozódni lehet a ref. lelkésznél. Ajánlatok felbontása 1914 május 30 nyilvános.
Berhida 1914 május 13.
Kovács Sándor s. k. Szűcs János s. k.
gondnok. ref. lelkész.

2395.

tkv. 1914.

Árverési hirdetemny.

A veszprémi kir. törvényszék telek-
könyvi osztálya köztudomásra hozza, hogy Vogl Madarász Károly kőrisgyőri lakos vég-
rehajtást szenvedő félnek öz. Müller Antalné szül. Weber Teréz pénzeskűti lakos felül-
igérete folytán 22⁵ kor. 10 fillér kikiáltási áru a szentgáli 5095. sz. tjkvben A + 3 sor 5057/b. hrsz. alatt felvett ingatlanra, — az u. o. tjkvben A + 4 sor 5057/a. hrsz. a. ingatlanra, az u. o. 5580. sz. tjkvben A + 1 sor 5056/7. hrsz. a. ingatlanra, — a szentgáli 5722. sz. tjkvben A + 1 sor 5075. hrsz. a. ingatlanból B. 71. a. Vogl Madarász Károlyt illető jutaléka, — az u. o. tjkvben A + 2 sor 5147. hrsz. a. felvett ingatlanból ugyan-
azt B. 71. alatt illetett, — végül az u. o. 6270. számú tjkvben A + 3 sor 5047. hrsz. a. felvett ingatlanból ugyanazt illetett B. 71. alatti jutalékára

1914. évi június hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Szentgál községházánál a beigért áron felül árverelnetni fognak.

Kikiáltási ár a beigért vételár, vagyis 2245 korona 10 fillér leend.

A venni szándékozók az ajánlattevő kivételével tartoznak az eredeti becsárnak 10 százalékát a kiküldött kezéhez előre letenni.

További árverésnek vagy felüljéget-
nek helye nem lévén, az ajánlattevő még az esetben is, ha az árverésen meg nem jelenne, az árverés alá bocsájított ingatlanokat a fel-
ajánlott összegben megtartani köteles.

Ezen újabb árverés költségeit a vevő az igért vételáron felül köteles fizetni.

Az, a ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igényi senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiege-
szíteni, — ha ennél a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a további árverésen részt nem vehet.

A vételár három egyenlő részleiben és pedig az első a vétel napjától 1 hó, a második 2 hó s a harmadik s utolsó rész-
let 3 hónap alatt a vétel napjától számított 5 százalékos kamatokkal együtt a veszprémi kir. adóhivatalnál, a kir. törvényszékhez cím-

Együetek. Szövetkezetek.

() **Gyermekszanatórium.** A Vonat-
kísérők Országos Otthona Balatonkenesén egy gyermekszanatóriumot fog építtetni.

() **A Veszprémi Szabad Lyceum Időszzerű Fogalmakat Ismertető osztá-
lyának ülése.** Az osztály e hó 22-én tar-
totta a Szabad Lyceummal kapcsolatos köz-
gyűlését. Dr. Óvári Ferenc elnök megnyitó
beszéde s dr. Tenzlinger Józsefnek a „Sza-
bad Lyceum igazgatójának jelentése után,
Fodor Lajos tanár, a külön osztály igazga-
tója számolt be az intézmény első évi mű-
ködéséről, mely szerint — sajnos — a kü-
lön osztály még kellő érdeklődést nem kel-
tett s véleménye szerint erre mai formájá-
ban a jövőben sem számíthat. Röviden fel-
sorolta az intézmény hiányait s megállapi-
totta a hiányok megszüntetésének általa he-
lyesnek vélt módjait. Hiánya — ugymond
— ez intézménynek első sorban az, hogy
közte s azok közt akikért létesült, t. i. a
kisebbségi exisztenciák közt semmi erkölcsi ér-
dekkapcsolat nincs, e hiány megszüntetésére
indítványozza, hogy e külön osztály mint
a Veszprémi Szabad Lyceum teljesen önál-
lóan működő társaságaként „Veszprémi Is-
meretterjesztő Egyesület” címmel újra szer-
vezetessé legnagyobbrészt az iparosok, ke-
reskedők, iparos- s kereskedő ifjak köré-
ből választandó alelnökökkel, választmányi
tagokkal és tisztviselőkkel. Azt hiszi, hogy
ezek aztán — kiket így bizonyos morális
érdek fűz az intézményhez — azon lesznek,
hogy az intézményt családjuk s ismerőseik
érdeklődésének a felkeltésével mennél job-
ban fejlesszék. A másik kerékkötője — sze-
rinte — az intézmény fejlődésének az volt,
hogy az egy óráig tartó nehezebb tárgyu
előadások társasztók, s ezzel kevésbé érde-
kesek a kisebb előképzeltségű közönségre.
Ujabb indítványa tehát az, hogy az egyesü-
let eredeti törekvéséhez híven tartson ugyan
előadásokat az időszzerű s az olvasmányok
és újságcikkek megértését könnyítő fogalmak-
ról és ismeretekről, de csak mindössze ne-
gyedórát tartó s a dolog lényegét felölelő
előadásokat, míg harminc negyven percig,
tehát az előadásra szánt óra legnagyobb ré-
szét vetített képekkel kapcsolatos, a történe-
lem, földrajz, geológia stb. köréből vett ér-
dekes tárgyu előadásokkal töltsék be, s
végül hogy az előadások vasárnap délután
tartassanak. A közgyűlés dr. Rosenthál Sándor,
dr. Réthi Ede, s Gróff József hozzá-

zendő szabályszerű letéti kérvény bemutatása mellett fizetendő le.

Egyidejűleg felemlítjük, hogy az ezen hirdetéssel egyidejűleg kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, ugy Szentgál községházánál is megtekinthetők.

Veszprém, 1914 évi május hó 7-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

SCHÄTZLER ISTVÁN s. k.
kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelűl

ZSOLDOS s. k.
kir. tkvezető.

Budapesti telefon: 104—09. szám.

Kolozsvári telefon 266. szám.

Kolozsvári (Heinrich József)

Asvány és Gyógyszappangyár

R. T.

Gyár és iroda:

Kolozsvár, Monostori-ut 51.

Központi iroda:

Budapest, IX. Lónyai-utca 25.

A legfinomabb kozmetikai ásvány- és gyógyszerappanok dús választékban kaphatók.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Uj és használt

zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesítetnek.

Avult hangszerek újakért becsérletnek.

WINTER ÁRUHÁZ,

VESZPRÉM.

Nyári férfi harisnya Occasio.

1 tucat férfi sockni, sima divatszineken	K 3.50
1 tucat férfi sockni, divat-csikokkal	K 3.85
1 tucat férfi sockni, nyerszínű (mako) kötött	K 5.50
Férfi flór sockni, minden színben, párja	85 fill.

Rendkívüli olcsó árak.

Telefon 124.

ELADÓ

a szentkirályszabadjai határban közvetlen a veszprémi határ mellett 8000 □-öl kiterjedésű, igen jó minőségű szántóföld és a vörösberenyi hegyen 4500 □-öles szőlőterület.

Érdeklődőknek teljes felvilágosítást nyújt

Dr. Győrffy Zoltán

ügyvéd

Veszprém, Szabadi-u.

kerestetik megvételre

Veszprém megyében egy
csinos

KIS URILAK

7—8 szobával, mellékhelyiségekkel, kerttel és kisebb földbirtokkal.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

BALOGH CONSTANTIN bank és bizományi iroda

Alapítva 1883.

BUDAPEST, VI. ker., Izabella-utca 77. szám.

Telefon 170—91.

Pénzkölcsönök

nyujtok földbirtokokra, házakra, telkekre 10, 15, 25, 50 és 65 évig terjedő (amortizációs) törlesztési időre. Régi tartozásokat pedig **olcsóbb és nagyobb összegű kölcsönökre** — konvertálók.

II-ik helyen

a törlesztés arányához mérten, **olcsó kamatláb mellett**, gyorsan folyósítok hosszú lejáratú kölcsönöket. Bármely kölcsön elbírálásához, **feltétlenül** beküldendő és pedig földbirtoknál, a telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv; városi bérházaknál, szintén a telekkönyvi kivonat, valamint a házbérvallomási iv.

Megbizással hozzám beérkezett iratok megőrzéséért **szavatosságot vállalok**; a fel nem használható iratokat pedig postai ajánlás mellett megbízomnak rövid határidőn **visszaküldök**.

Birtokok vételét és eladását, ugyszintén **parellázását** szakértelemmel eszközölöm és mindezekhez még a hiányzó kölcsönöket is megszerzem.

Kedvező fizetési feltételek mellett kieszközölök mindennemű gazdasági felszereléseket, **cséplőgépeket, gáz, benzín és nyersolajmotorokat**, nemkülönben **személy és teherautomoblokat**, Európa legkedveltebb gyáraiból.

Gép és kenőcsolajat, valamint **benzint** is napi árfolyam mellett pontosan szállítok.

Köztisztviselőknek,

katonatiszteknek, kiknek 2000 koronán felüli törzsfizetésük van, fizetési előjegyzés és életbiztosítási kötvény ellenében hosszú lejáratú **törlesztéses** kölcsönöket eszközölök ki, ép így a **nyugdíjasoknak** is, akik már 1200 koronán felüli nyugdíjat élveznek.

Bármely felvilágosítást **díjtalanul** adok. **Elsőrendű bank-összeköttetésem** révén a leggyorsabb elintéztést nyujthatom.

KÖZVETITŐK DIJAZTATNAK.

KÖZVETITŐK DIJAZTATNAK.